

[Gammelgaard]

Vi har set nøjagtig den samme holdning komme til udtryk i Nordisk Råd og i det nordiske samarbejde i det hele taget. Jeg ønsker endnu en gang at understrege betydningen af, at vi i det nordiske samarbejde går forrest med at forøge og intensivere kontakten med de baltiske lande, som jeg opfatter som nordiske lande.

Organisationskomiteen, der har lavet en rapport, som nu er kommet frem, er imod, at de skal have observatører i Nordisk Råd. Det er helt forkert. Vi bør lade døren stå åben for, at de baltiske lande kan sende observatører, hvis de nu eller senere ønsker det. Jeg mener også, at Estland, Letland og Litauen bør kunne blive medlem, når de ønsker det.

Jeg hilser med glæde, at ministerrådet er i færd med at gennemføre et arbejdsprogram, som også rummer de baltiske informationskontorer, men vi må langt videre. Vi må have disse lande tilknyttet nogle af vore eksakte programmer allerede nu, man kunne f.eks. nævne Nordplus, så de har et fortrin frem for det øvrige Østeuropa.

Jeg mener også, at præsidiets må besøge de tre lande, drøfte deres ønsker og starte en drøftelse om deres tilknytning. Nordisk Råd står langt friere end regeringerne og ministerrådet, og det skal vi selvfølgelig også benytte os af. Disse baltiske landes indbyggere er vore nordiske brødrfolk.

I den forbindelse vil jeg ikke undlade at gøre opmærksom på, at jeg finder det helt utilfredsstillende, at Nordisk Råd ikke noget før sendte repræsentanter til de baltiske lande, dengang de havde det allerstørste behov herfor. Det kunne man ikke blive enige om, det eneste, man enedes om, var på et tidspunkt, hvor det var mere gunstigt for Sovjetunionen, at sende en delegation først til Moskva og derefter til de baltiske lande.

Vi har heldigvis her i Danmark stået sammen i denne sag, hvilket jeg er yderst tilfreds med, og jeg takker ikke mindst hr. Anker Jørgensen for indsatsen i dette spørgsmål; men vi må gøre en ekstraordinær indsats i forhold til de baltiske lande fra Nordisk Råds side.

Lad mig i øvrigt sige, at den debat, vi fører her i dag, bør resultere i en styrkelse af det nordiske samarbejde. Det synspunkt vil jeg nærmere bemærke. Men jeg vil også takke, fordi man har efterkommet min kritik af, at der tidligere gik så lang tid mellem samlingerne i Nor-

disk Råd og drøftelsen her i Folketinget. Jeg takker også ministeren for en interessant redegørelse, der har været velegnet som debatgrundlag sammen med den delegationsberetning, som jeg anbefaler Folketinget at tage til efterretning.

Det er nu klart og tydeligt, at de nordiske lande igen er på vej imod EF. Jeg vil vove den påstand, at flertallet af de nordiske landes befolkninger om relativt få år vil se deres lande som medlemmer af EF. Måske vil vi endnu i dette årti se hele Norden inden for EF. Hvert land bestemmer jo sin egen skæbne, men fra konservativ side opfordrer vi de nordiske lande til at starte den udvikling, der vil medføre, at de alle inden længe samlet kan være med i EF.

Den europæiske fremtid giver allerede nu det nordiske samarbejde en helt ny dimension. Der bliver brug for at hævde den nordiske kultur og det nordiske særpræg i Europa. Det er også en udfordring, at vi nu har et frit Østeuropa og et samlet Tyskland.

EF er jo for nylig udvidet med tre lande i syd. De nordiske lande vil på mange måder kunne afbalancere disse landes indflydelse på en positiv måde. Det vil blive et bedre Europa, der påvirkes af både Nord og Syd, og som er åbent over for Central- og Østeuropa. Den balance kan vi slet ikke undvære.

Vi har i de seneste 17-18 år oplevet visse vanskeligheder i det nordiske samarbejde, netop fordi ét land var inde, medens de andre var ude.

Danmark kan og vil ikke gå ud, men det er tydeligt, at der i Norge og Sverige allerede nu tegner sig politiske flertal, som er positive over for EF. Den nye udvikling vil fjerne nogle barrierer, der har svækket drøftelsen af konkrete emner, hvor Danmark havde bundet sig i EF. Når disse emner løftes over i EF-regi for alle eller flere nordiske landes vedkommende, kan landene støtte hinanden i EF, og debatten herom i nordisk regi vil omsider igen blive præget af stor realisme.

Vi må alle i Danmark give det nordiske og nationale arbejde højere prioritet i denne situation. Vi må præge det nye Europa også kulturelt, og vi må gøre mere for, at vor kultur bliver kendt i Europa. Vi skal naturligvis også lade os inspirere af Europa. Lad os i Danmark arbejde på tre niveauer: dansk, nordisk og europæisk, f.eks. også for, at danske og nordiske forfattere og skribenter får betydelig større muligheder